Lietas Nr. C08028115
Lietas arhīva Nr. C-0281-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē 2015.gada 22.jūlijā

Alūksnes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Puriņa,
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ un

konstatēja:

2015.gada 2.aprīlī Alūksnes rajona tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Pieteikumā norādīts, ka prasītāja uztur bērnu no saviem līdzekļiem, tēvs nepalīdz. Prasības pieteikums nav pamatots ne ar vienu tiesību normu.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt uzturlīdzekļus bērnam /pers. C/ no tēva /pers. B/.

Prasītāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ar Alūksnes rajona tiesas tiesneša 2015.gada 7.aprīļa lēmumu nolemts atstāt prasības pieteikumu bez virzības un uzdot prasītājai līdz 2015.gada 8.maijam novērst lēmumā minētos trūkumus.

2015.gada 17.aprīlī tiesā saņemti prasības pieteikuma precizējumi, kuros norādīts, ka 2012.gada 10.decembrī puses savstarpēji vienojušās par bērna Alises aizgādnību, saskarsmes tiesību izmantošanu un uzturlīdzekļiem. Pēc šīs vienošanās atbildētājs devies darba meklējumos uz Vāciju. Par uzturlīdzekļiem puses esot vienojušās. Faktiski uzturlīdzekļi netiek maksāti.

Prasības pieteikums pamatots ar Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktu, Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām.

Prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus viņa bērna /pers. C/ labā 90 EUR mēnesī, 1080 EUR gadā līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, uzturlīdzekļus pēc /pers. C/ 7 gadu vecu sasniegšanas ar 2018.gada 11.februāri /pers. C/ labā no atbildētāja 108 EUR mēnesī, 1296 EUR gadā līdz pilngadības sasniegšanai,
- noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

2015.gada 20.aprīlī tiesa nosūtījusi atbildētājam uz deklarēto un faktisko

dzīvesvietas adresi prasības pieteikumu, paskaidrojuma veidlapu (lietas 14.lapa). Sūtījumi saņemti tiesā atpakaļ ar pasta atzīmi „Beidzies glabāšanas laiks" (lietas 25.-26., 28.-30.lapa).

Atbildētājs tiesai nav sniedzis paskaidrojumu par iesniegto prasības pieteikumu, nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu tiesa civillietu izskata rakstveida procesā.

2015.gada 26.maijā tiesa nosūtījusi pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2015.gada 22.jūlijā (lietas 24.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, bet otrā daļa paredz – tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Tādēļ tiesa uzskata, ka atbildētājs par prasību ir informēts un lietu var izskatīt rakstveida procesā.

2015.gada 6.jūlijā tiesā saņemts prasītājas lūgums, kurā prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētāja /pers. B/ līdzekļus par labu /pers. A/ /datums/dzimušās meitas /pers. C/ uzturam Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā minimālajā apmērā, tas ir, 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz meitas septiņu gadu vecumam, sākot no prasības tiesā iesniegšanas dienas, un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi no meitas septiņu gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai,
- noteikt ar tiesas spriedumu, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs,
- noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas 9.lapā esošās dzimšanas apliecības kopijas izriet, ka /pers. C/ dzimusi /datums/. Kā viņas tēvs dzimšanas apliecībā norādīts atbildētājs /pers. B/, bet kā māte – prasītāja /pers. A/.

No 10.lapā esošās Virešu pagasta pārvaldes izziņas redzams, ka /pers. A/ un meitas /pers. C/ deklarētā dzīvesvieta ir /adrese/.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar

vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Civillikuma 177.panta trešajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. C/ ir atbildētāja meita un viņa ir nepilngadīga, t.i. viņai ir pilni četri gadi. No prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem izriet, ka meita dzīvo kopā ar prasītāju, kura viena pati aprūpē un uzrauga bērnu. Atbildētājs līdzekļus savas meitas uzturam nedod.

Prasītais piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta Noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" ar 2015.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir noteikta 360 EUR.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, ir nodrošināt savai meitai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami līdzekļi bērna uzturam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, par to, ka laikā kopš prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā, tas ir, kopš 2015.gada 2.aprīļa, būtu devis līdzekļus bērna uzturam. Līdz ar to uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas daļā par prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu – tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Līdz ar to no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi pēc Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteiktajām likmēm.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu,

valsts nodeva valsts labā ir aprēķināma 15% no uzturlīdzekļu gada summas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, ar šo spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu gada summa ir 960 EUR [(25% no 320 EUR) x 12 mēneši].

Valsts nodeva ir EUR 144 [15% no EUR 960].

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 39.pants) ir 13,15 EUR (izziņa lietas 2.lapā).

Kopā no atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesas izdevumi 157,15 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantu izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā ir noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem vai vecākiem.

Līdz ar to spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, bet daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms tiesas sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā, Civilprocesa likuma 8., 97., 193., $204.^{1}$, $250.^{18}$ – $250.^{27}$, 415., $440.^{3}$ pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt pilnībā /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese A/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese B/, līdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, t.i. 2015.gada 2.aprīli līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī [25% no 360 EUR (trīs simti sešdesmit *euro*) ir 90 EUR (deviņdesmit *euro*)] un no septiņu gadu vecuma līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Noteikt, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese A/, par labu valstij tiesas izdevumus kopā: 157,15 EUR (viens simts piecdesmit septiņi *euro* 15 centi), tajā skaitā: valsts nodeva 144 EUR (viens simts četrdesmit četri *euro*), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13,15 EUR (trīspadsmit *euro* 15 centi).

Noteikt /pers. B/, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, bet sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedums sastādīts 2015.gada 22.jūlijā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Tiesnese I.Puriņa